

S'Arenal de Mallorca

S'Arenal de Mallorca
Buletí informatiu del poble
de S'Arenal, del terme de
Llucmajor, el de Marratxí i
la part rural del terme de
Ciutat de Mallorca.
Edita Associació de Veïnats
Son Sunyer
DIRECTOR
Mateu Joan i Florit
IMPRIMEIX
Imprenta Atlante
DEPOSIT LEGAL
PM 473-80
Publicitat i subscripcions
Canf Canteres 132
Telefon 265005

73.100 S'ARENAL

BOLLETI INFORMATIU N.º 62 1 DE NOVEMBRE DE 1984 PREU 50 PTES.

Homenatge a l'Hotel Riomar

El passat dia trenta hi hagué un emotiu homenatge a l'hotel Riomar a uns clients que fa vint anys que passen les seves vacances en aquest hotel.

Els senyors Weitzenkamp varen ésser obsequiats per la Direcció de l'hotel amb una placa commemorativa del fet.

Bastants dels seus familiars es traslladaren des d'Alemanya per a passar uns dies amb ells, així la festa fou més emotiva.

Els hi desitjam la salut i l'humor necessaris per a poder venir plegats vint anys més a passar les seves vacances amb nosaltres.

Enhorabona.

Robatori en una agència de lloguer de cotxes

L'agència, situada en el carrer Acapulco de S'Arenal, va ésser assaltada per un sol atracador el qual amenaça a les persones que s'hi trobaven dedins en aquells moments. La quantia total del robatori pujà a unes cent quinze mil pessetes. Fins el moment no s'ha aconseguit trobar a l'atracador.

GECOBRA S.A.

COBRO A MOROSOS

ASSESSORIA GRATUITA

TEL. 208068

Federació espanyola de ciclisme: Mateu Canals presenta la seva candidatura

Mateu Canals Morro, un arenaler conegut, ha presentat la seva candidatura per a la presidència de la Federació Espanyola de

Ciclisme. En Mateu és un home del ciclisme que coneix perfectament aquest esport, i creim que està perfectament capacitat per

a desenvolupar la seva tasca.

A més de la seva candidatura s'en presenten tres més. D'elles quatre, la que ofereix un millor programa

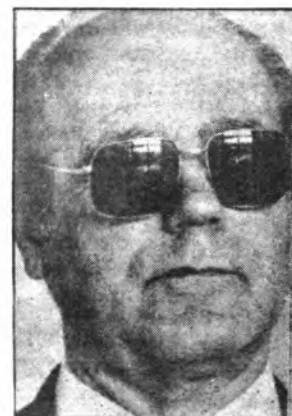
de treball és la d'En Canals, però la que parteix com a favorita és la d'Ibañez Arana, el qual ha estat fins ara vice-president

Atorgació dels premis del Foment del Turisme

Bartomeu Xamena, juntament amb Josep Calatayud (tresorer de l'entitat), aquest darrer a títol pòstum, ha estat escollit per a rebre la medalla d'or que enguany ha atorgat el Foment del Turisme. Bartomeu Xamena, ben conegut pels arenalers, és el president de l'Agrupació d'Hotelers de la Platja de Palma. El motiu d'aquesta atorgació de medalles ha estat la celebració de l'aniversari de la fundació.

Tots n'estam ben contents de la distinció de que

ha estat objecte D. Bartomeu Xamena que, per altra banda, se la mereix.

Equip de petanca de la Associació d'Veïnats Son Sunyer de S'Arenal. Han guanyat els dos partits jugats aquesta temporada.

Cartes

Contra el Dia de la Hispanitat a Mallorca

Sr. Director:
M'agradaria sebre lo que pensen els indis americans sobre la celebració del "Dia de la Hispanidad" o seria millor utilitzar el nom que rebia abans, o sigui el de "Dia de la Raza" espanyola per supòst. Els espanyols massacraren els seus pobles matant homes, dones, vells i infants en nom d'una pretesa evangelització al cristianisme. Quin cristianisme és aquest? Destroçaren la seva cultura, tradicions, formes de govern i creences religioses.

No crec que els hi faci cap gràcia aquesta celebració, com a mi tampoc m'en fa perquè sofresc en la meua carn l'ocupació colonial de la meua terra. Per què quin nom reb el que no es pugui tenir dret a tenir una educació en la pròpia llengua? a tenir que sofrir un exercit de funcionaris que no respecten la teua llengua? uns cossos policials i un exercit que no permeten cap manifestació de la nostra identi-

tat nacional? quins mitjans de comunicació tenim en català? la resposta es cap, però en tenim molts de prohibits com "Ràdio Mediterrània", la connexió amb TV-3, la creació d'un canal autònom de TV a les nostres illes, etc. Recordem però que tenim dos diaris en anglès i un en alemany; se veu que els estrangers tenen més profit lingüístic que els propis mallorquins que no en tenim cap en català.

Després d'aquesta breu enumeració em deman i vos deman si no es diu això colonialisme, encara que estigui molt camuflat en forma de llibertat (mentre sempre diguis lo que ells volen sentir), autonomia (jo encara no l'he vista per enlloc i una renta per càpita molt elevada si comparem la resta de l'Estat? jo crec personalment que si.

I la meua darrera pregunta és la següent: després de tot això hem d'esser partidaris de la celebració del "Dia de la Hispanidad" a Mallorca?

JOAN VIDAL I MATES

Paquirri

Paquirri va morir, pàl·lid, tranquil·lament. La notícia ha commogut, diuen, tota l'opinió pública. Una ferida esgarriosa li va destrossar la cama, la vida... Ara anomenen assassí a aquell noble animal que tan sols intentava, sempre en inferioritat de condicions, defensar la vida davant d'una inevitable mort. Sinistre, lamentable espectacle. Descansa en pau Paquirri, però no puc plorar-te; jo ploro la mort del teu "assassí" i de tots els animals sacrificats covardament en aquesta violenta, absurda i irracional "festa". Amén.

ISAAC DIUMARO

Per una opció mes: TV3

La petició del Parlament Balear per poder veure TV3 feta al Govern Balear i al Govern Central pensam que no hauria de quedar en l'aire. Pensam que l'acord pres pel nostre Parlament s'ha de dur a terme sense més retards i no entenem aquesta tardança.

JOAN CLADERA
SOCIAS

Gracies, Aliorna

Fou a San Joan, a la Festa d'es Botifarró, diumenge dia 7 de Octubre de 1984, sonava Música Nostra, la pista de ball, estava ben plena de gent qui ballava. No hi cabia una parella més. Si espontanis, gent, poble Tothom ballava de bot. Gràcies Aliorna

A la darrereria de l'anterior règim, el ball de bot popular no existia. A les festes patronals, o similars, es feien unes exhibicions lamentables, d'un balls que, deien, eren els que feien els nostres padrins. El públic, alienat, badocava. L'espectacle, era com que veure ballet rus, però de qualitat infinitament inferior.

Aliorna, grup de ball de bot format a l'any 1978,

fou el primer que, seriósament, s'imposà com a finalitat enderrocar el vergonyós mur d'acer que hi havia entre públic i el "Parado d'Onsevilla".

I no cregueu que ha estat arribar i moldre. Durant aquests anys, s'han pogut observar bastantes cares repetides, mantenint la bulla a les festes populars. Però a la fi, ja s'ha aconseguit, ara, almanco a les festes de més ressó, el poble no sols mira, sinó que participa.

Esperem que d'ací a sis anys més, ja sabi ballar de bot la gran majoria de illencs, i que el que es veié diumenge passat a Sant Joan, es vegi a cada Sarau.

Gràcies, Aliorna,

PERE LLOFRIU

Tombats a la molsa

El vençuts de 1945

«La família Krupp fou durant quatre generacions la principal font d'aprovisionament bèlica d'Alemanya. (...) En el quint any de la guerra, l'any 1944, els Krupp obtingueren més de 110 milions de marcs en beneficis, guanyats amb l'explotació de 250.000 sers humans que treballaven en les fàbriques del seu consorci. (...) Alfred Krupp va ser condemnat l'any 1948 a dotze anys de presó i a la confiscació de tots els seus bens. Alliberat l'any 1951, a petició del Canceller Adenauer, se li retornà el seu patrimoni».*

Quan la II Guerra Mundial estava ja a punt d'acabar-se a Europa, els Aliats donaven a conèixer un nou concepte: el criminal de guerra. L'any 1945, un cop acabada la guerra, començaren a Nüremberg les actuacions judicials que pretenien jutjar a tots aquells implicats en crims de guerra o contra la Humanitat. La II Guerra no va ser una guerra com les anteriors i els crims nazis comesos als camps de concentració en moriren més de sis milions de persones no eren un fet que es pogués oblidar o deixar de banda. Però totes aquelles bones intencions de fer passar per la justícia democràtica els culpables de crims contra la Humanitat, no passaren de ser... bones intencions i, en tot cas, una rentada de cara front al món, a l'Alemanya hitleriana vençuda. Cert és que alguns jerarques nazis passaren pel banc dels acusats, però hi passaren potser aquells que finançaren el partit de Hitler o els que hi col·laboraren de bona gana amb el règim totalitari?; passaren pel banc dels acusats els voluntaris de les S.A. i de les S.S. que es comptaven per milers i que foren els culpables d'assassinats i d'accions violentes de tota mena?; passaren pel banc dels acusats els advocats, metges, jutges, físics, empresaris, militars i tota casta de professionals que prengueren part de forma activa en el major genocidi de tota la Història? La resposta és clara i definitiva: evidentment no.

Aquest any 1984 ha estat un any massa carregat d'actes commemoratius de la II Guerra i també, tot i que fossin reposicions, de pel·lícules bèliques referides a aquella època. El temps ho esborra tot, i si bé per als nordamericans el desembarcament de Normandia és una gesta èpica que intenten no oblidar, les barbaritats comeses pels nazis alemanys comencen ja a oblidar-se i passen a ser una mena d'anècdotes sense gaire importància. El cas, emperò, és que més de sis milions de persones moriren d'una forma calculada i cruel en la xarxa de camps de concentració, pel simple fet de pertànyer a «races inferiors», segons la terminologia nazi, o ser, simplement, comunistes o antifeixistes en general.

El vençuts del 1945 no varen ser jutjats pel guanyadors de la guerra, almenys la major part dels que hi participaren en l'holocaust concentracionari no varen ser jutjats o, si ho varen ser, ben prest sortiren en llibertat de la ma d'aquells que haurien d'haver estat els seus carcellers o els seus botxins.

Aquest any que ha servit per recordar tota una sèrie d'actes suposadament èpics com ara el fet de Normandia o la batalla de Monte-Cassino, també hagues pogut servir per recordar un cop més el genocidi del qual foren culpables els nazis alemanys, molts dels quals encara resten vius i en llibertat, sense haver estat mai jutjats pels seus actes criminals.

* «L'exèrcit del crim», article publicat per Montserrat Roig en el volum 17 de la «Historia Universal Siglo XX. Historia 16».

TELEFONS UTILS A S'ARENAL

A LA PART DE CIUTAT

Ajuntament 227744
Tota casta de desperfectes a la via pública (entre les 13,30 i 15,00. 227643-227644
Bombers 281250
Residència de l'assegurança social 289100
Creu roja de Ca'n Pastilla 264040
Policia Nacional 091
Policia Municipal . . . 092
Policia Municipal de S'Arenal 267654
La Porciúncula 260002
Tele-Taxi 401414

A LA PART DE LLUCMAJOR

Ajuntament 660050
Oficina de S'Arenal 264071
Bombers 660756
Policia Municipal 661767
Guardia Civil 264121
Ràdio Taxi 263080
Parròquia 263265
Aigua Potable a Domicili 261426
Associació de Veïnats 265005
Grues Sampol 264193
Servici Municipal d'aigües Sogesur 262493

Subscriu-te a S'Arenal de Mallorca

BUTLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom _____
Carrer _____
Població _____ Tel. _____

M'interessa una subscripció:

☐ SEMESTRAL 600 Ptes.

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc _____ Suc. _____

Compte n.º _____ Titular _____

☐ Comptat _____ Firma _____

Ompliu aquesta targa i envieu-la al Camí Canteres, 132, S'Arenal.

Consell Insular de Mallorca

Proposta Modificació Campanya Normalització Lingüística

INTRODUCCIÓ I
INFORME

Tenim constància que el Govern Balear prepara, en aquest moment una campanya de normalització lingüística i, per això, seria convenient modificar la proposta inicial de campanya que, al seu temps, va aprovar la Comissió de Cultura, pels motius que s'exposen a continuació:

1.- Llançar dues campanyes publicitàries paral·leles amb missatges si no contraposats, si diferents, produiria una lògica confusió als receptors.

2.- Es produiria una imatge negativa de lluita entre institucions, incrementada per l'avaluació de la duplicitat de despeses que suposa el fet de desplegar dues campanyes amb una mateixa finalitat.

3.- En no estar les dues campanyes estretament coordinades, en l'assoliment dels objectius s'originaria una minva de rendibilitat. En comptes de sumar-se esforços, es restaria

rendibilitat alhora que credibilitat.

El text inicial assenyalava que l'èxit de la campanya dependria del grau d'acceptació que tengués i de la capacitat integradora que generés. Dubtarem que en les circumstàncies exposades abans, es puguin aconseguir resultats positius.

Per aquests motius, no és oportú emprendre una campanya publicitària, però sí que ho és dur a terme accions puntuals que ajudin a la normalització lingüística i que, de fet, ja es contemplaven a la proposta inicial.

Les accions que es proposa dur a terme són:

—En primer lloc, la realització d'un estudi sociolingüístic en col·laboració amb la Universitat, que permetrà saber l'estat actual del català a Mallorca. Considerem fonamental posseir aquestes dades per poder emprendre amb èxit qualsevol acció encaminada al coneixement i a la difusió de la nostra llengua.

—En segon lloc, potenciar el coneixement de la

llengua donant suport a l'ensenyament d'aquesta a través de:

La ràdio: Fent un cursset de català FCCA per a adults que cobrirà tota l'illa.

La premsa.— Publicant una pàgina en català diària als nins. El CIM compraria només un cert nombre d'exemplars, mentre que el diari es faria càrrec de l'edició i de la distribució a les escoles.

Les escoles. Amb convocatòries públiques d'ajudes per a les escoles en català i amb un concurs de redacció infantil.

—En tercer lloc, donar suport a la difusió del coneixement de la llengua mitjançant la realització:

D'un cicle de cinema en català al Teatre Principal.

D'una fira del llibre infantil i juvenil en català.

D'una exposició de material didàctic en català elaborat pels mestres de Mallorca.

—En quart lloc es donarien ajudes en material a aquells ajuntaments i centres que acollissin els alumnes del cursset de ràdio

PRESSUPOST

El pressupost total d'aquestes accions és de vint milions de pessetes (20.000.000).

Per tot això, es proposa que es prenguin els següents per la Comissió de Cultura en 26-3-84.

ACORDS

Modificar la campanya de normalització lingüística aprovada en el sentit de dur a terme les accions següents:

Primer.— Fer una enquesta sociolingüística en col·laboració amb la Universitat amb un pressupost de CINQ MILIONS DE PESSETES (5.000.000).

Segon.— Fer un cursset de català per ràdio ECCA amb un pressupost de TRES MILIONS QUATRE CENTES CATORZE MIL DUES-CENTES PESSETES (3.414.200).

Tercer.— Adquirir exemplars del diari "Última Hora" en què es publicarà una pàgina en català dirigida als nins que serà distribuïda gratuïtament a les escoles però la "Última Hora", amb un pressupost de TRES MILIONS SIS-CENTES MIL PESSETES (3.560.000).

Quart.— Repartir DOS MILIONS DE PESSETES (2.000.000) entre les escoles privades que fan l'ensenyament en català, per a adquisició de material.

Sisè.— Convocar un concurs de redacció infantil en català amb un pressupost de DOS MILIONS DE PESSETES.

Setè.— Destinar DUES-CENTES MIL PESSETES (200.000) per a la realització al Teatre Principal d'un cicle de cinema en català.

Vuitè.— Destinar TRES-CENTES MIL PESSETES (300.000) per a la realització d'una fira del llibre infantil i juvenil en català.

Novè.— Destinar CINQ-CENTES MIL PESSETES (500.000) per a una exposició a l'Estudi General Lullia de material didàctic en català elaborat pels mestres de Mallorca.

Desè.— Destinar QUATRE-CENTES MIL PESSETES (400.000) per a l'adquisició de lots de llibres destinats a aquells ajuntaments i centres que acollin els alumnes del

cursset de català que s'impartirà a través de ràdio Popular, sistema ECCA.

Onzè.— Destinar per a publicitat i cartells de les accions proposades, la quantitat d'UN MILIO CINQ-CENTES VUITANTA-CINC MIL VUIT-CENTES PESSETES (1.585.800).

LA PRESIDENTA
DE LA COMISSIÓ

CURSOS D'HIVERN
IDIOMES:

Anglès, alemany, francès, català
espanyol (per estrangers)

- * GRADUAT ESCOLAR per a adults.
- * RECUPERACIONS.
E.G.B., B.U.P., C.O.U. F.P.
- * INFORMATICA
- * Contabilitat
- * CATALA
- * MECANOGRAFIA.
- * NAUTICA: Patró de barca a tomor i a vela
Patró de litoral-capità de iot.
- * AULA D'ESTUDI DIRIGIT.
Informació i matrícula.
De dilluns a divendres.
de 16 a 20 hores.
Carrer Ovidi, 1. Tel. 260086
CA'N PASTILLA.

**L'ORÉAL
COLORACION**

PERFUMERIA NANI
Carrer Guasp, 2
COLL D'EN RABASSA

Un sol
fi:
Mallorca.

CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA

MUSIC BAR BRASILIA

Banquets de batetjos, noces, primeres comunions, festes socials...
Cada vespre, música d'orgue a càrrec d'en Ximo.
Avinguda Bartomeu Riutort, entre els Belnearis 1 i 2 de Ca'n Pastilla.
Telefons 260119 - 264563.

Conselleria de Sanitat

Conscients i sensibilitzats de la greu problemàtica que crea el consum de substàncies generadores de drogodependència i la hipoteca que això representa pel desenvolupament de la Comunitat Autònoma Balear a nivells sanitaris, educatius, socials i d'ordre públic, la Conselleria de Sanitat del Govern Autònom ha considerat prioritari el desenvolupament d'un "Pla d'assistència i prevenció de les toxicomanies" que intenti, d'alguna manera, reduir el problema als seus límits menors.

L'eficàcia d'aquest pla requereix una tasca coordinada de tots els estaments socials, per a que, incidint sobre els factors tant individuals com col·lectius als qual la persona està exposada (hàbitat, educació, medi social i laboral, temps lliure...) millori la seva qualitat de vida.

Per a la consecució d'un "Pla d'actuació en l'àmbit de les toxicomanies", a la Comunitat Autònoma, la Conselleria de Sanitat és conscient de que, essent les toxicomanies un problema amb una etiologia multifactorial, en el qual s'interrelacionen factors de tipus econòmic, sociològic, educatiu, judicial i sanitari, demanarà l'ajuda tant econòmica i tècnica com de recursos humans, polítics i judicials dels dife-

rents estaments implicats en aquesta problemàtica, aquest són: Consell Insular de Mallorca, Consell Insular de Menorca, Consell Insular d'Eivissa i Formentera, Ajuntaments, Insalud, Ministeri de Justícia, Ministeri d'Educació, Associacions d'ajuda al toxicoman, etc.... Per a que, ajuntant esforços, poguem afrontar d'una forma clara, contundent i realista un problema en el qual hi estam tots implicats, és precis donar una resposta conjunta.

La importància del problema ens ve donada per la manera directa de com afecta sobre la joventut, generant actituds de marginació i conducta antisocial, que poden dur fàcilment a la delinqüència, mort per sobredosi, suïcidis, accidents i malalties.

Al marge d'aquestes consideracions de caràcter humanitari derivades dels perjudicis que el drogadicte es fa a ell mateix, al seu entorn familiar i social, s'ha de tenir en compte el cost material que origina el trencar-se el procés educatiu de la persona i la seva possible integració posterior com a ciutadà actiu.

El pla d'actuació del Govern Autònom i més particularment la seva Conselleria de Sanitat, tenen com objecte l'establiment d'una sèrie de programes els quals es realitzaran de forma escalona-

da per a donar resposta a aquest problema.

La proposta de la Conselleria de Sanitat del Govern Autònom en el Pla d'Actuació en la lluita en contra de les toxicomanies té dos nivells: un nivell polític i un nivell tècnic.

El nivell polític tendrà com objectiu la unificació i coordinació de totes les forces dels diferents estaments del Govern abans esmentats per a donar una resposta vàlida a aquests problemes.

El nivell tècnic passa pel desenvolupament progressiu d'un organigrama que tenguí a l'abast des de la investigació fins a la reinserció social.

S'ha realitzat un estudi per a la quantificació orientativa de la problemàtica de les toxicomanies a la Comunitat Autònoma, utilitzant mètodes indirectes, els resultats són els següents: (només farem referència a la illa de Mallorca).

La xifra d'heroinòmans que es pot establir està al voltant dels dos mil addicte, depenent aquesta xifra de la població flotant. L'edat en la qual es comença la adicció s'estableix entre els quinze i els vint anys, estant de moda als devuit anys. L'edat de major afectació va des dels vint als trenta anys.

Per a la resta de la quantificació hem utilitzat el treball realitzat pel

"Centro de Prevención e Información del abuso de drogas de Palma de Mallorca", el qual es refereix a la població escolar, des dels tretze als devuit anys.

En relació amb l'alcohol, existeix un consum alt, com a mitja s'estableix un consum mitjà de 8'63 litres d'alcohol pur per any i alumne. Aquesta xifra equival a un consum de quasi setanta dos litres de vi de dotze graus, o a cent-setanta litres de cervesa. L'edat d'iniciació en el consum està vers el deu anys.

En relació al tabac, el trenta tres per cent no són fumadors, el vint-i-sis fuman mínimament i la resta fumen assiduament. La mitja entre els fumadors està vers la mitja capseta diària. La mitja d'edat de primer consum, vers els quatorze anys.

En relació als psicofàrmacs, s'ha de destacar que quasi un quinze per cent (d'una mostra de 3.690) han tastat estimulants.

En relació al cannabis, devers un set per cent són

consumidors habituals, un vint-i-nou per cent l'han provat més d'una vegada. La mitja d'edat s'estableix als quinze anys.

En relació als opiacis, el percentatge dels qui han experimentat els seus efectes és de 1'5 per cent. La mitja d'edat està en els quinze anys.

En relació amb la cocaïna, els qui l'han tastada són prop del 2,5 per cent.

Com se pot veure, la situació és preocupant.

Com a primera mesura a prendre, la Conselleria de Sanitat del Govern Autònom, ja que no existeix cap centre d'aquestes característiques, ha començat les negociacions amb l'Associació "El Patriarca" per tal de posar a Mallorca una Granja de Rehabilitació de Toxicòmans. Amb aquesta granja terapèutica se cobrirà una necessitat perentòria existent actualment i que permetrà el començament d'una rehabilitació de devers uns quaranta toxicòmans.

Posteriorment hi ha la conveniència de la creació d'un "Centre d'Acollida i

Orientació de Toxicòmans" el qual dependria de la Conselleria de Sanitat i que actuaria com òrgue de recepció, tant per a familiars com per a toxicòmans.

Les funcions d'aquest centre podrien resumir-se en aquests punts:

-Orientació i assessorament a familiars de toxicòmans.

-Estudi individualitzat de cada cas des del punt de vista somàtic, psicològic i social.

Proposta d'un pla terapèutic per a cada cas des del punt de vista somàtic, psicològic i social.

-Proposta d'un pla terapèutic per a cada cas d'acord amb l'estudi anterior.

-Derivació del toxicòman cap a diferents alternatives existents (granja terapèutica, etc...)

-Coordinació entre els diferents centres i associacions implicades en la problemàtica de les toxicomanies per tal de racionalitzar els esforços realitzats en aquest camp i evitar duplicitats, la qual cosa anirà en benefici d'un resultat més satisfactori.

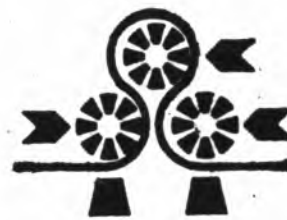
**LLOGUER DE COTXES
AUTO RACING**

**CARRER MARIA A. SALVÀ,
CANTONADA BALEARS
S'ARENAL DE MALLORCA**

**Servidi de neumatics Ser
vera
Montatge adobat i equi-
librat de rodes servici i
venda pegats ràpids.
Dissabtes obert.
Illes Pitiuses, 4 Tel.
263663.
Coll d'En Rabassa**

**COLL D'EN RABASSA
IMPRENTA**

Tota classe d'impresos
Segells de goma - Encuadernacions
Material Escolar i d'Oficina
Carrer Guasp, 53. Tel. 268352
Coll d'en Rabassa

**CONSTRUCCIONS
RAPEORSA, S.A.**

**CONSTRUCCIONS EN GENERAL
GUIXAIES, LLANTARNERS,
ELECTRICISTES
EDIFICAM XALETES I APARTAMENTS
PER A VENDRE
FACILITATS FINS A 12 ANYS
TELS, 269329 - 267976**

Episodis de premsa

L'aventura de premsa, en el segle passat i en aquesta illa, podia acabar freqüentment de la següent manera: amb l'editor responsable acusat de líbel, condemnat per l'Audiencia Territorial a vint-i-cinc mesos de desterrament de la Ciutat de Mallorca i un radi de cinc llegües, multa de cent duros, suspensió de tot càrrec o dret polític mentre duras la condemna i, per a més inri, el pagament

de les despeses processals. Això és, al menys, el que he pogut averiguar que succeï a un agosarat periodista que posa en marxa l'aventura de "El tío Tararra", publicació quinzenal artístic, literari, satíric, seriós i burlesc, que es publicà entre el primer de juliol i el quinze d'agost de l'any 1849, n'aparegueren quatre números. El querellant resultà ésser el circumspecte erudit D. Joaquín Maria Bover.

Que es pot caçar a Mallorca i en quina temporada

Aquest resum està extret del Butlletí Oficial de l'Estat i fa referència a la campanya 84-85:

CUNILL: del quinze d'agost al vint-i-tres de setembre se podrà caçar els dimecres, dissabtes, diumenges i festius amb caràcter nacional, amb armes i cans. Del vint-i-tres de setembre al sis de gener tots els dies.

CAÇA MENOR EN GENERAL: del vint-i-tres de setembre al vint-i-set de gener.

AUCELLS AQUÀTICS: del quatorze d'octubre al vint-i-set de gener.

AUCELLS MIGRATORIS: com l'anterior.

PROHIBICIONS: són espècies protegides i, per tant, està prohibida la seva caça, la LLIEBRE a no ésser en aquells llocs on ICONA autoritzi expressament la seva caça, prèvia comprovació de perjudici en l'agricultura. El SEBEL·LI. També queda prohibida qualsevol tipus de caça als illots menors o la serra de Tramuntana entre el Port de Sóller i el Cap de Formentor. Així com en les distintes zones d'aigua de les illes (albuferes...)

El pati es presentava animat en aquesta època en la qual es disputaven el favor dels lectors no menys d'una dotzena de publicacions i ni tan sols els satírics oferien símptomes d'haver-se penedit, ja que el mateix any 1849 apareix l'anunci de la imminent publicació d'un nou producte editorial amb el títol de "El Làtigo", en el qual alguns hi volen veure un precursor d'una altra publicació de no menys fausta memòria el qual s'anomenava "La Charanga". Convivien en aquests dies papers tan diferents com "La franc observateur", album de "litterature et beaux arts" editat en francès per un reincident anomenat Jaume Cabanelles, el qual, l'any 1843 i a Mallorca mateix s'havia atrevit a publicar "L'Exotique", album de "science et litterature", fins al "Monitor religioso" que redactava i editava D. Antoni Furió; "El Balear", diari lliberal que es publicà fins a l'any 1856 i que, curiosament no apareixia els dissabtes; o per a despolititzar el panorama "El historiador-palmerano", revista de literatura, belles arts, biografies i demés coses semblants, que no pertanyien ni a la política ni a la religió, com bé deia la seva

capçalera, al qual dedicava els seus esforços D. Ramón Medel, que no ha estat justament tractat per la història.

No hi havia, emperò, el perquè esborronar-se. "L'ignorància" la més estudiada pels erudits de les publicacions, reeditada actualment en faccímil, recolliria més endavant la tradició que en aquest segle no ha tengut continuïtat, llevat d'espóràdiques i no molt afortunades mostres, i que constituïen el més preciós exponent de la intel·ligència i del sentit de l'humor del que poden i saben fer-ne presència els mallorquins. Inclús, quan l'any 1813 estaven en plena baralla dialèctica el famós Ali-Bey al-Abassi, o sigui D. D. Badia, cossí del primer capellà del regiment suís de Wimpffen, el qual, juntament amb el brigadier cap del Col·legi de cadets d'Artil·leria, D. Joaquim Porras, D. Isidor Antillón, D. Miquel Victòria i D. Guillem Ignaci de Montis publicaren una revista d'idees avançades, de fort contingut polític, titulada "La Aurora Patriòtica Mallorquina" i que donà peu a la més animada època de la premsa mallorquina en tota la seva història.

Per tal de posar fre a les idees propagades per

l'"Aurora" se varen haver de movilitzar tot un exèrcit de frares, els dominics Felip Puigserver i els germans Domingo i Miquel Lladó, el pare Raymundo Strauch, el trinitari Miquel Ferrer, el felipenc Antoni Togores, amb la col·laboració del rector de l'Església de Sant Nicolàs de Ciutat i els senyors D. Antoni Llaneres i D. Vicens Rodríguez de Arellano, i per si hi havia sang, el doctor D. Josep Cant.

Entre els uns i els altres, des de juny de l'any 1812 a desembre de 1813 poc mes d'un any, varen ésser capaços de combatre l'"Aurora", de posar en marxa (i algun títol quedarà al tinter, ja que la majoria de les publicacions foren cremades) des de "El Liberal Napoleón" fins al "Semnario Cristiano Político", passant per el "Diari de Buja", "Nou Diari de Buja", "El amigo de la Verdad" o la "Gazeta Triunfo Mensual". Ja se poden imaginar vostès el que passà.

El pare Strauch acabaria a la pressó, encara que no per això deixà de redactar furiosos i despietats atacs contra l'"Aurora", ajudat pel tenaç Pare Miquel Ferrer, capdavanter de "El Diablo predicador", els dos diaris de Buja i "La Lluna patriòti-

ca de Mallorca", o pel carmelita Pare Manuel de Sant Tomàs d'Aquino Traggia, el qual vivia a la cartoixa de Valldemossa i era el responsable de "El amigo de la verdad" i també de la "Gaceta Triunfo Mensal", tot això "en obsequi d'una aurora que aparagué en aquesta illa en el present any de 1812 per a que lograssem un bon esplec de sol amb arpes esmolades". Ni tan sols l'ajuda que puntualment li dedicà "La Antorcha" o l'"Aurora", amb D. Josep Díaz Morales, bastà per a que hi hagués concòrdia entre els realistes i els liberals.

Faig aquestes divagacions sobre alguns episodis de la premsa de Mallorca del passat segle, davant la floració de revistes que avui hi torna a haver a l'illa i en les quals, qualitats apart, es precis veure-hi una continuïtat de la vitalitat i la inquietud que hi ha hagut sempre a Mallorca i que ha possibilitat un pluralisme, encara que en ocasions no excessivament civilitzat, sí, com a mínim, enriquidor. I de tot això ens n'hem d'alegrar.

GASPAR SABATER,
secretari de l'Associació
de Premsa Forana

Floristeria IKEBANA
Avinguda nacional, 19
Tel. 266668
S'ARENAL DE MALLORCA

JOIERIA RELLOTGERIA
RIU CHISUN
Centre
Tel. 269815

ELECTRONICA EL GAUCHO
Reparacions de TV - vídeo - Radio etc;
C/ de Mallorca, 2 tel. 263423 S'Arenal

HOTEL BAHIA DE PALMA

Perruqueria per homes i per dones
Servei de restaurant

SALA DE JOCS — BINGO

AL SERVEI DE S'ARENAL I DE MALLORCA

MESON - MALLORCA - GRILL

Terrassa i aparcament propi
Davant l'Hotel Linda
Cuina típica mallorquina - Noces - Batetjos - Comunions - Festes - Dinars y

Sopars de Negocis.
Carrer Torre Redona, s/n. Tel. 269767
Ca'n Pastilla de Mallorca

Garriguer

Del llibre "Arts i oficis d'antany" d'En Joan Llabrés Ramis de la Porciúncula

"Cada dia sortia a hora distinta, perquè no me vetlassin es ble i sa volta la feia mitja a potó i mitja caminant. A vegades així mateix si havia de girar molt la feia, en vixicleta. Així i tot cap dia podia recórrer tota sa possessió, que tampoc tenia massa importància mentre un dia o s'altre te vessin pertot. Es Garriguer ha de ser com es conís, sempre amb s'oreia alta per si sent cap tro d'escopeta. Llavors ha de deixar es caminar p'es córrer per anar a s'esteibeig. Sa gent mai ha de sebre a on pares, un cop aquí, un cop allà, però mai t'han de tenir segur enlloc.

"Com que es Garriguer és sa màxima autoritat dins sa finca, ell comanda en tot i pertot, llevat naturalment d'es senyor. En sa trentena d'anys que he duit sa placa, mai he tengut sa necessitat de denunciar a ningú. Amb bones paraules tot se pot arreglar, que per qualque cosa Déu mos ha donat sa boca. De totes maneres no hi havia tants de CAÇADORS com ara, que pareix que n'han ploguts.

"Un dia me'n va passar una de bona. Jo me trobava guardant a un cantó de sa finca, i sent dues escopetades. Ses cames me prengueren es trot i amb un bot vaig esser damunt es caçadors. Eren dos, que quan me veren picaren de talons i cap a sa carretera manca gent. Per molt que jo els cridàs, no s'aturaren per res. Botaren sa paret i prengueren carretera. ¿No volgué sa bona sort que passàs un amic meu, que venia de sa banda contrària, i me digués qui eren?

"A's cap d'una mesada me tob a la vila amb un d'ells. El vaig escometre com si res hagués passat i el vaig convidar a un xupet. Entram a un café de sa plaça, mos asseim i com que ell tenia més paraules que un missal, xerrava p'es colzos, cercant que jo no li entràs amb olivetes. Quan comença a estar esbravat, jo li vaig dir que si qualque vegada necessitava res de mi, o volgués anar a pegar dos trons dins Garonda, que no havia de fer més que dir-m'ho. Ell feia es desintès fins que a la fi li vaig parlar clar. Ell negava i renegava com Judes, que mai per mai havia posat es peus dins tal garri-ga..!

"Tants de pèls i senyals li vaig donar, que a la fi ell va retre banderes i me digué que era s'única vegada en sa vida que hi havia anat. Me prometé que no hi tornaria sense permís. I va fer vera sa promesa, perquè a's cap d'una mesada se presenta i me diu: Rafel, no me deixaries anar a matar dos canongets dins Garonda? Ja està clar que jo li vaig dir que sí..!

"Llavors hi ha es CERCADORS d'esclata-sangs, que són més mal d'aglapir, perquè, com a moixos de garriga, no fan gens de renou i si no te topes amb ells per casualitat ni te n'enteres. Però es ca, En Pintat, tenia es seu nas millor que es meu, i prest les havia saludat. Ningú se solia resistir. Tot eren escuses i disculpes: que trescant trescant s'havien perdut..., que just volien dos o tres esclata-sanquets..., que tenien convidats i els havien de posar a s'arròs..! I què havies de fer tu? T'havies de fer dolent per mig paneret d'esclatasangs? He sentit dir darrerament que n'hi ha haguts que s'han enfrontat amb so Garriguer i que fins i tot hi havia hagut amenaces... Jo no. Mai m'hi he trobat. No sé què és això!

"I passant a un altre tema: ses eines pròpies d'un Garriguer són es ca i sa carabina. Aquesta mai era propietat d'es

Garriguer. S'escopeta estava totalment prohibida per guardar. Duia també una taleca o bossa penjada, amb sos papers de sa lleccència, i sa banda de cuíro amb sa placa de llautó corresponent. Referent a sa placa vos he de dir que cada possessió té sa seva, amb so seu nom gravat. Vos diré també que per donar-vos sa lleccència de placa, s'única cosa que miren és que no tenguis cap taca a sa cartilla, que sies bona persona.

"Sense anar més enfora vos contaré es meu cas. Quan vaig demanar es permís d'armes, vaig tirar sa sollicitud a Madrid -allà per lo vist sempre ho saben tot!- i me vengué denegada. Es Cabo de Guàrdia Civil, que era molt amic meu, m'aconsejà que en tiràs una de nova, posant-hi tots es punts i comes que pertoca. Així ho vaig fer. I me vengué aprovada. Se coneix que un altre, que tenia es meus nom i llinatges, devia tenir sa cartilla embrutada.

"Ja vos he dit més amunt que me varen jurar a Garonda. Passats uns anys i a's mateix temps, me'n vaig cuidar també de So N'Avall, que era d'es mateix senyor i que juntes, aquestes dues possessions deuen fer unes 800 corderades. Més tard vai esser Garriguer de Marola de més de 300.

"Sa carabina mai és d'es Garriguer. Sempre és d'es senyor que t'ha contractat, maldament tu sies es responsable d'es seu maneig i conservació. I quan un se dona de baixa o se retira, s'entrega sa carabina i es papers corresponents a sa Guàrdia Civil d'es lloc. Una cosa que molta de gent no sap és que, si abans d'un any no hi va un altre Garriguer a demanar-la, se queda propietat d'es Corter. Un detall molt interessant és que es Garriguer fa sa feina de sa Guàrdia Civil i que en un moment determinat que te necessitas, com és un sabotatge popular o una guerra civil, un ha d'ajudar a s'altre.

"En temps passat casi totes ses possessions grans tenien es seu propi Garriguer. Avui molts de propietaris no en volen perquè costa un munt de doblers. Es jornals s'han enfltat molt amunt. El tenien propi, per exemple, S'Estalella, So N'Albertí, Marola, So N'Escana i un munt més. Però si ses possessions o propietats eren petites i veinades, se llogava un sol Garriguer per a totes elles. Així passava a Vernissa, So N'Perdiu, So N'Rodaló, So N'Reinés, i altres.

"Ses caceres o eren d'es senyor o la venien. Fa coranta anys vendre una cacera no era tan car com ara, en què ha pegat sa felera d'es caçar. Avui, per poc que badoquis, te demanen un femer de billets verds i això per pegar quatre trons, es temps que dura sa temporada. Arreu arreu n'hi ha que han pagades 500.000 ptes. i més. En canvi l'any 50, sa cacera de So N'Avall se va vendre per 1000 duros.

"I per acabar vos diré que es sou d'un Garriguer no estava maldament en aquelles saons. Jo me vaig llogar per 90 duros mensuals. Quan es senyor vengué a pagar-me sa primera vegada, me'n donà 100. Jo no duia canvi i me digué que ja estava bé. Es més de davant passà lo mateix. I en es tercer mes ja m'ho va deixar en 100 duros redons. En aquell temps es MISSATGES cobraven de 300 a 500 ptes. cada mes. Quan jo me vaig retirar en cobrava 15.000.

Ens hem referit més amunt als esclata-sangs, que són

prou cobejats i recercats per la gent del poble, que amb un paner o una simple bossa a la mà, tresca i gira tots els pinars i garrigues, sempre amb un ull a terra i l'altre a la sospitada i possible aparició del GARRIGUER o del seu ca, que és perillós i que poden fer aparició de darrera una mata en qualsevol moment. Per tractar-se d'una pràctica antiga i generalitzada, fortament arrelada dins el poble, la de cercar determinats productes espontanis, que generosament ens regala la mare natura, parlarem a continuació dels CERCADORS³ d'esclata-sangs i similars; d'espàrecs i de caragols.

ESCLATA-SANGS I SIMILARS

Quan deim esclata-sangs, entenem també les altres talofites comestibles, com són blaves, campanines o forts, picornells o blanquets, cogomes, peus de rata, cames seques o pampioles, girgols -les de pi es diuen oreianes- i altres (4). Cal recomanar aquí que sols es consumesquin aquelles castes de talofites, que el poble, per experiència, sap que són inofensives, perquè n'hi ha moltes de verinoses.

Tots aquests productes naturals -també els espàrecs i caragols- són espontanis, com ja hem dit. A molts de llocs el GARRIGUER, aidat d'altres persones, ja que una persona tota sola no basta, sol guardar els esclata-sangs, sobretot si el senyor o l'amo té l'anyada venuda. En canvi la resta no és tan gelosa. Els propietaris dels pinars, garrigues i alzinars són més o manco tolerants amb els CERCADORS, perquè no solen fer gaire perjudici a la finca, com seria deixar una barrera oberta, fer un esbaldrec o rompre una bardissa o fer foc, que és el perill més terrible i que per tant s'hi han de guardar les màximes precaucions⁵.

1.- *Esclata-sangs*. Són el rei d'aquesta casta de menges. Es troba en els pinars i garrigues, ran dels pins i de les mates, mig amagats entre les estepes, l'herbata i la fullaca. Estimen l'humitat. Per esser any d'esclata-sangs diu el poble que ha de ploure a bastament dins l'agost i en lluna vella. Si plou en lluna nova, es corquen i podreixen en un no-res. Són de color de palla suau verdosenc, a voltes amb uns cercols concèntrics un poc més encesos. Per la banda inferior del capell hi tenen unes fines laminetes, que es tornen vermelles sols tocant-les. Aqueix és el distintiu per diferenciar-los dels *esclata-sangs de llet* o *de lletrada*. Aquestes laminetes no tornen vermelles. I a més la cara superior del capell és molt peluda i més blanquinosa que l'esclata-sang vertader. L'esclata-sang de llet no es pot menjar. Es verinós.

Solen començar a sortir esclata-sangs a darreries de setembre, si l'any ha estat plover. I duren fins al desembre i fins i tot al febrer i Pasqua. Hem de fer menció també dels *esclata-sangs de tot l'any* que poden néixer gairebé en qualsevol època, sempre en llocs humits. Tenen la pelleta més llisa i la forma apilotada o conglomerada. Són més surencs que els esclata-sangs normals. Però hem d'admetre que és fruita fora temps.

³ Si, tenguéu raó, que us vessa! No es tracta aquí de cap art ni de cap ofici, maldament més d'un CERCADOR en faci un negoci ben redó, venent al públic els esclata-sangs, espàrecs i caragols, fruit de les seves cerques. Si parlem d'ells -ja ho hem anomenat en altres ocasions- és per donar al públic una visió, com més àmplia millor, de les actuacions, costums i apetències del nostre poble.

⁴ No incloquem en la relació els "champiños" per tractar-se d'un producte fortament cultivat i que es consumeix arreu de les nostres famílies. Tenim a Mallorca un grapat de centres productors d'aquestes talofites, que es cremen dins coves, sobre fens i amb molta d'humitat. Un d'ells és el de les "Coves de pedreny de Campos". Per altre banda hem de senyalar que n'hi ha de silvestres, però no se solen menjar gaire.

⁵ El poble sol contribuir en l'extinció dels incendis forestals. Sembla natural, per tant, que l'amo del bosc sia benèvol amb el públic, que pot necessitar qualsevol dia. Darrerament i per desgràcia aquests incendis forestals, molts d'ells provocats, ha proliferat sense mesura.

EVITI EL ROBATORI A LA SEVA LLAR!

PER 30.000 PTES.

FACIL INSTAL·LACIÓ

SISTEMA DE SEGURITAT I ALARMA GARANTIZAT PER A VIVENDES, COMERCOS I LOCALS EN GENERAL

SOL·LICITI INFORMACIÓ:

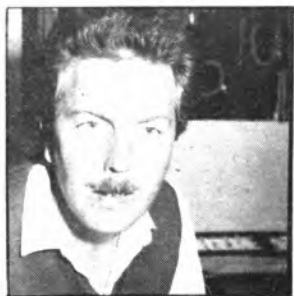
COSMOSEGUR, S. A.

C/. Maria Ana Bonafé, 18-A - Tel. 415259

SON FERRIOL

Vol veure la T.V.3 de Catalunya?

JOSEP LLUIS RANDO
I SANCHEZ

Relotger.

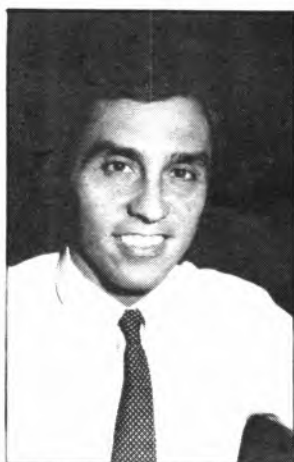
—Vull veure televisió en llengua i programes catalans.

VICENS TUR I MAÏANS

Barman.

—Es molt important poder veure aquesta televisió en llengua catalana. Donarà vida a la nostra nació.

JOSEP LEON I
MORAGUES

Director de La Caixa al Coll.

—Seria més interessant tenir una TV-3 balear, però també m'agradaria po-

der connectar la TV-3 dels catalans.

MIQUEL AMENGUAL I
CIFRE

Vice-president Agrupació d'Hotelers.

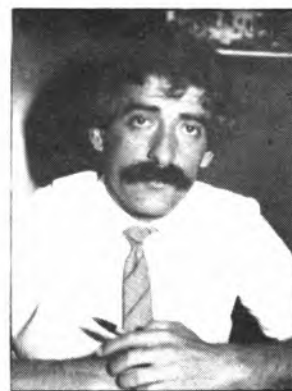
—Sí, això enriquirà la nostra cultura. Els catalans són els nostres parents més pròxims. Noltros, ens agradi o no, som catalans, la gent més avançada i culta de l'estat espanyol.

ESPERANÇA RAMIS I
CABRER

Perruquera.

—Es ben hora. Noltros pareixem bords, aquesta gent no mos deixa tenir res en sa nostra llengua.

MIQUEL SASTRE I
OLIVER

Director Banc Central Ca'n Pastilla.

—Sí, és una televisió en la nostra llengua i és molt millor que la TVE.

CATERINA GISBERT I
CALDENTEI

Comerciant.

Sí, aquesta TV en la nostra llengua serà molt millor que la TV socialista que fan els de Madrid.

FRANCESC ROCA I
AYATS

Representant.

—Sí, és ben necessari i que se pugui veure. Necessitam una televisió de Països Catalans. Tècnicament, TV-3 és perfecte.

NELA CAIMARI I
BALAGUER

Perruquera.

—Es clar que sí. Són mallorquins i me molesta molt que no mos deixin tenir res en la nostra llengua.

MARIA TERESA
MARTINEZ I SUNYER

Infermera.

—Sí, m'agrada molt més veure TV en català que en castellà o en qualsevol altre idioma. El català és la nostra llengua.

TV3
TELEVISIÓ DE CATALUNYA

- 10.00 Començament d'emissió.
18.02 Dibuxos animats.
18.30 Digui, digui...
19.00 Curar-se en salut. Direcció i conducció: Dr. Josep del Hoyo. Realitzador: Albert Estival. «Prevenió familiar II». Continuant amb el repàs dels principals mètodes anticonceptius, el programa d'avui es referirà als dispositius intrauterins, als contraceptius hormonals (la píndola) i a les esterilitzacions masculina (vasectomia) i femenina (ligament de trompes). També es visitarà un centre de planificació familiar.
19.30 Estoc de pop. Direcció i conducció: Helena Posa. Realitzador: Manuel Huerga. Conducció de l'agenda: Àngels Bromsoms. Berlín 1984. Video-clip.
20.30 Telenotícies. Recull de l'actualitat diària. Directora: Ester Fernández. Realitzador: Antoni

- 21.00 Matas. Conductors: Àngels Barceló i Lluís Diumaró; David Valls (esports) i Alfred Rodríguez-Piçó (temps).
21.30 El naturalista amateur. «Criatures al sol».
Dallas. «El fènix». A Sue Ellen no li agrada que J.R. s'endugui el fill a l'oficina, però ella té prou feina a mantenir el seu equilibri sentimental entre Clayton i Cliff. Aquest darrer troba un treball de cantant per a Afton en un club nocturn. Rey, molt negligent, continua a Southfork i s'enfronta amb Ellie i Bobby.
22.30 Gol a gol esports. Programa informatiu d'esports amb l'actualitat del cap de setmana, entrevistes en directe i participació dels espectadors. Director: Jaume Massó. Realitzador: Àngel Leiró. Conductors: Imma Pedemonte, Eduard Berraondo, Eduard Boet.
23.30 Fi d'emissió.

**GIMNAS
CHONG-
MA II,**

SANT MARINO,6

TEL. 267994

COLL D'EN
REBASSA

**Kiosco
Ca's
Germans II**

Prensa Nacional i
estrangera
Plaça de
Ses Meravelles de
S'Arenal

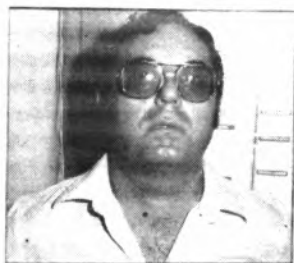
MOLÍ CA'N PERE

Carretera Arenal Lluçmajor
Km.14 - tel. 262031
El Arenal - Mallorca

ESPECIALITAT EN CARN GALLEGA
OBERT TOT L'ANY

¿Vos agradaria que hi hagués una emissora de ràdio en mallorquí?

MIQUEL GRACIA I PERES

Industrial de la restauració.

—Els mallorquins tenim tot el dret a tenir emissores en la nostra llengua.

LESMES FERNANDEZ I RAMIS

4art d'EGB

—Jo trob que és ben hora que tenguem una emissora en mallorquí.

SITA SALES I SANCHES

Butiguera.

—Sí, fa molta de ràbia que tot hagi d'esser pels forasters a Mallorca. Els mallorquins també tenim dret a tenir les nostres emissores.

GERONIA BAUZA I SASTRE

Merceria Gema.

—Jo trob que sí: una emissora que xerràs tot el dia en mallorquí amb programes distrets i rondalles mallorquines que m'agraden tant. Als forasters i tot els agradaria una emissora d'aquestes.

MIQUEL COLL I GARCIES

Agent de Viatges.

—Crec que tot mallorquí, hauria de tenir accés a mitjans de comunicació, tant ràdio com premsa escrita en mallorquí. La nostra autonomia, si no té mitjans de comunicació en català serà una autonomia molt migrada.

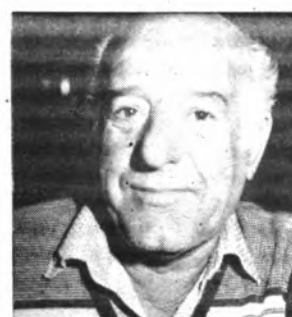
PEP PLANELLS
Eléctrica Planells.

—Està bé que els castellans de Mallorca en tenguin deu d'emissores, però que al manco mos ne deixin tenir-ne una en mallorquí.

FERNANDO DE ARRIBA
Taverner.

—Sa meva dona és holandesa i es meu fill mallorquí. Jo som castellà i m'agradaria molt que hi hagués emissores en mallorquí a Mallorca.

ANTONI MARTORELL I BORRÁS

Jubilat.

—Es ben necessari que hagi qualche emissora en mallorquí. Aquesta gent fa tot el que pot per llevar-nos sa llengua i ho aconseguiran si no feim qualche cosa.

Mada' Pulida

Alvarado

En es meu temps, malament no i hagués "descote-cas", també hi ballaven així... cuants mos picaba una puça.

Viajes

Spaniel

G.A.T. 1114

Olvidau les presses!
Relacionau-vos
Descobriu!
Coneixeu!
Viatjant.

Informau-vos
Consultau
Els nostres preus per:
Especial grups de nins, grups tercera edat, viatjes organitzats, vols especials...

Aprofitau l'oportunitat!

ANDORRA (5 dies sortides diàries) 10.200
ANDALUCIA-CEUTA (10 dies) 43.600
PORTUGAL-GALICIA (12 dies) 59.500

EXTREME ORIENT

XINA 17 dies desde 331.000
THAILANDIA, HONG-KONG-TOKIO, 15 dies 299.000
INDIA, NEPAL, THAILANDIA 18 dies 270.000
THAILANDIA, BANGKOK PATTAYA, 18 dies 130.000

USA-CANADA-MEXICO

USA/CANADA 14 dies desde 213.900
MEXICO/URSS 16 dies 132.500
MOSCU/LENINGRADO 12 dies desde 132.030

ORIENT PROPER

ISRAEL 8 dies des de 119.300
EGIPTE 11 dies ... 174.500 pts.
CREUER DEL NIL/AFRICA DEL NORD 11 dies 174.500
TUNEZ 8 dies desde 38.900
MARROC IMPERIAL/ TANGER 4 dies 43.500

AFRICA

SAFARI KENYA 10 dies desde 208.000

CONSULTENOS PARA SUS VIAJES EN AUTOCAR O TREN

CARIBE

CUBA 9 dies des de 110.000
STO. DOMINGO 9 dies desde 122.100
PTO. RICO/STO. DOMINGO 11 dies 139.900

SUDAMERICA

BRASIL 12 dies ... 157.500 pts.
BRASIL/PERU 14 dies. 301.000
MIAMI/DISNEYLAND EPCOT, 9 dies 157.000

EUROPA

PORTUGAL 4 dies des de. ... 37.000
GRECIA 7 dies 49.500

GRECIA/ESTAMBUL 8 dies. . 62.100
PARIS 4 dias 38.500
COSTA AZUL 4 dias 30.050
ROMA 4 dias 48.450
ROMA FLORENCIA/VENECIA 9 dies 65.400
LONDRES 4 dias 27.900
LONDRES/ESCOCIA 4 dias . 35.200
AMSTERDAM 4 dias 40.600
DINAMARCA 4 dias 70.200
AUSTRIA 4 dias 49.950

CANARIAS

GRAN CANARIA 7 dies desde 300
TENERIFE 7 dies desde 200
GRAN CANARIA/TENERIFE 200

AVDA. BMEU RIUTORT, 55 local 4 (Balneari 1) Tels. 26 81 00 - 26 86 62 PLAYA DE PALMA (MALLORCA)

Per què no un estat federal?

Josep Moll Marqués

d'Es Piliari

Pareix ésser que el senyor Fraga Iribarne manté intactes les seves facultats d'equivoquejar-se. En la seva última etapa de ministre franquista, davant la insidiosa pregunta d'un periodista britànic que volia saber perquè no es legalitzaven els partits a Espanya, Fraga va respondre: "los españoles no están preparados para la democracia". Pocs anys després, quan era ministre de la pre-transició, la seva resposta a les reclamacions dels obrers movilitzats al carrer fou el seu famós: "La calle es mía". Ara, quan s'està debatent entre les seves ganes de greuar els socialistes i la seva convicció de que no ho aconseguirà, acaba de dir: "El estado español no es un estado federal porque la Constitución no lo establece, y no debe serlo por ser fórmula ajena a su historia y a su realidad y por ser un obstáculo para la consecución del fin in-

tegrado de España".

Suposant que el despatx d'agència es reproduïa correctament la frase, seria desitjable una interpretació del que s'ha d'entendre per "fin integrado de España", que recorda fatalment la definició falangista per la qual Espanya és "una unidad de destino en lo universal". Però, deixant apart les filigranes retòriques, sorpren la limitadíssima versió de la història espanyola, la qual pareix ésser típica del senyor Fraga Iribarne i la seva nul·la sensibilitat davant les opcions de futur a la que s'enfronten els països europeus.

No és necessari saber molta d'història (i el senyor Fraga la sap) per a poder afirmar que els segles més fecunds de la història d'Espanya foren en una estructura estatal espanyola que, tenint en compte les distàncies polítiques i socials precises,

era de caràcter federal, amb una gran autonomia de les parts. I que els segles més dolorosos d'aquesta història corresponen a l'època en la qual el poble espanyol, davant l'opressió absolutista, ja no tenia forces per a seguir defensant les seves institucions d'autogovern, eliminades de vegades per la mitjançant la violació sistemàtica de la legalitat per part dels monarques, i d'altres mitjançant l'abolició d'aquesta legalitat. Recordem, com exemple de la primera cosa, l'episodi d'Antonio Pérez i la Justícia d'Aragó, o els decrets de Nova Planta, com a prova de la segona.

Així doncs, només en el cas que el senyor Fraga Iribarne s'identifiqui únicament amb l'època de màxima opressió dels pobles d'Espanya podrà afirmar que l'Estat Federal és una fórmula aliena a la història i a la realitat d'Espanya. Veritablement, l'esen-

cia cívica dels pobles d'Espanya, i la seva trajectòria política mentre sabé respondre feelment a aquesta essència, són de tipus federal. I no estaria gens amament que, a més d'estar orgullosos de que a Espanya es constituís el primer estat modern, també ho estàssem d'haver estat els primers pobles europeus que assajarem la fórmula que actualment és l'aspiració d'Europa per al seu futur: l'Estat Federal.

Es cert (en alguna cosa ha de tenir raó el senyor Fraga Iribarne) que la Constitució no estableix la solució federal. Però també ho és que les Constitucions poden ésser reformades per a adaptar-les a les exigències de cada moment de la vida dels pobles. I aclaresc: no dic que hagi arribat el moment de reformar la Constitució de 1978 per a establir una fórmula d'estat

federal a Espanya. Dic que també la nostra Constitució preveu els sistemes pertinents per a que, quan els espanyols ho considerin necessari, es pugui procedir a efectuar aquesta reforma. I dic també, que el que no es pot fer és tancar tan categòrica i alegrement, com ho fa el senyor Fraga Iribarne, la possibilitat de que Espanya pugui ésser un Estat Federal, quan aquest és precisament el camí que segueix Europa.

Els socialistes hem dit sempre clarament que aspiram a un Estat Federal. Ja en la discussió del text constitucional a la Comissió d'Assumptes Constitucionals i Llibertats Públiques, el representant del grup parlamentari socialista ho posa de manifest en nombroses intervencions. Així, quan es debatia l'article referent a la prohibició de Federació

de Comunitats Autònomes, el diputat socialista va dir: "també nosaltres estam per un Estat Federal. El que passa és que aquesta Constitució no és una constitució federal. El nostre desig era que ho fos". I més endavant afirmava: "Precisament per la nostra concepció de la solidaritat existent entre les diverses nacionalitats i regions, pel nostre desig de que, en un futur, el nostre país pugui ésser un estat federal, és pel qual nosaltres defensam l'existència d'aquest article".

He escollit aquesta cita perquè en ella en resumeixen magistralment els tres trets que caracteritzen a un vertader democrata davant la Constitució: el seu profund coneixement d'ella, el rigorós respecte al seu esperit i la legítima aspiració a modificar-la per les vies constitucionals.

NOVA MODALITAT DE POLLASTRE A LA MOSTAÇA I CARN AL ROQUEFORD

Passeig Illetes (Edifici Hotel Albatros) - Palma de Mallorca

CHINA RESTAURANT ORIENTAL
C/Joan Verdagué, 12
Arenal Tel. 26 67 21

ESCOLA D'INFANTS PETITO
Plaça Reina
M.ª Cristina s/n.
Tel. 26 68 15 - S'ARENAL

CAFETERIA SANT DIEGO
COQUES DOLCES
CADA DIA
I AL VESPRE
MUSICA DE PIANO
S'Arenal de Mallorca.

RESTAURANTE La Toscana
FISHWEIHER
ESPECIALIDAD EN:
PESCADOS - MARISCOS
CARNES - PAELLAS
Joaquín Verdagué, 19
EL ARENAL - Mallorca
Teléfono 26 10 56

DON FELIPO STEAK HOUSE PIZZERIA
Davant el Balneari 3. Tel. 490982
PLATJA DE S'ARENAL DE MALLORCA

Chiringuito Portixol
Sipis-calamars-peix fresc-carn a la graella-ensalades-tapes variades-entrepans-pa amb oli...
Depósito Troneras
1.ª Molinar

CENTRE DE SERVICIS INFORMATIUS
Contabilitat General
Contabilitat Analítica
Assessoria Jurídica
Assessoria Fiscal
Assegurances
Declaracions de Renta
Carrer Trassimeno, 36. Tel. 268450
S'ARENAL DE MALLORCA

La cerimònia fou tota en foraster.

Es carter des Pillarí amb la seva al·lota que és algaklina.

De societat

El passat dia 12 d'octubre, contragueren matri-

moni els joves areners Pere Bezares Jiménez i Maria Planells Roig a la capella de La Porciúncula. Va beneir la cerimònia —en foraster— el pare Sanchis, el dinar de noces —en mallorquí— fou al restaurant Barbacoa Molí des Compte.

Una festa multitudinària que reuní a uns centenars de convidats arribats la majoria d'Eivissa, recordem la procedència de la família Planells, i a tots els empleats de l'estafeta de correus de S'Arenal ja que tant el nuvi com la majoria de la seva família fan feina a correus o a la caixa Postal de S'Arenal.

Hem volgut remarcar el detall de malgust del Pare Sanchis, menorquí, de parlar tot el temps en foraster durant la celebració religiosa, fins i tot per felicitar als pares de la nuvia, que són eivissencs, tenint en compte que els nuvis son nascuts a Mallorca i que el pare del nuvi, l'estimat Manolo de correus fa una trentena d'anys que habita entre nosaltres.

Nosaltres desitjam a la nova parella, i en bon mallorquí, molts d'anys de felicitat.

Els nuvis a l'arribada a La Porciúncula.

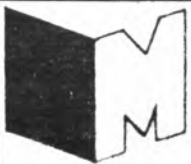
Madrilenys i barcelinins, antics clients de l'Hostal Planells se desplaçaren per assistir a la cerimònia.

Els empleats de correus i assistiren amb les seves senyores.

Monumentals paelles d'arròs a Es Molí des Compte.

**TALLERES
MILLAS**

**SERVICI OFICIAL
CITROËN**

EXPOSICIO I VENDA
C/ GUASP, 7. TEL. 260590.
COLL D'EN REBASSA

**Licors - Conserves -
Congelats - Cervesa
Especial MAHAU - SIDRA
MAI-ONA - Bitter
CINZANO**

**Carrer Llacinto Verdaguer, 15
baixos, telèfon 261260 - S'Arenal
de Mallorca**

Son Ferriol

Un baratillo de categoria

Acaba d'inaugurar-se un gran baratillo a Son Ferriol. Mitja quarterada d'exposició, on, l'amant de les antiques, el qui vol decorar o amoblar a l'antiga qualque habitació, o el qui vulgui comprar a bon preu maquinària per a l'hosteleria, és quasi segur que trobarà allò que cerca. Recomanam als nostres lectors una visita a l'Hiperocasió de Son Ferriol, si no compren, al manco els serà com una visita de museu.

EL PRIMER GRAN MERCAT A MALLORCA
EN ARTICLES DE SEGONA MA

SI TENIU QUALQUE COSA PER VENDRE
O SI EN VOLEU COMPRAR, VISITAU-NOS

GRAN EXPOSICIO:
MAQUINARIA D'HOSTELERIA
PORTES I FINESTRES
SANITARIS BANY
& GRIFERIA
MENJADORS, DORMITORIS, TRESILLOS
MOBLES DE CUINA
MOBBLES D'OFICINA
ANTIGUETATS
SERVICI DE FUSTERIA
I MOLTES ALTRES COSES

CARRETERA VELLA DE SINEU. TEL. 419061
SON FERRIOL

Trans Insular Palma

S.A.
Servicis de Camions
i Grúes
Telèfons: 250287-
254937
CIUTAT DE
MALLORCA

GASEOSA BONA PELS NINS
BONA PELS PADRINS

Tel. 260090
Carrer Llavotxim Verdaguer, 26
S'Arenal de Mallorca.

REPARTIDA PER GASEOSES MONTSERRAT, S. A.

Xafarderies

Els veïnats del carrer Recalde de Cala Blava celebraren el dia de les Verges amb una bunyolada l'horabaixa del diumenge i el de Bellavista, no tots, els de davant l'Hotel Panoràmic amb un dinar a la terrassa comunitària. Per mil pessetes la parella, una bona paella i més coses. Molt barat, però cal tenir en compte que no s'ha de pagar el servei i els cuiners, que és el que val més.

Unes comunitats felices, aquestes de les nostres urbanitzacions, que han retornat a la natura i a la manera de viure dels pobles petits, amb l'avantatge que la majoria s'han de suïr només els caps de setmana trobant d'aquesta manera la convivència més agradable.

A Son Ferriol, la bona notícia, és que està a punt d'acabar-se la urbanització Son Ferriol Nou, que està aferrada al poble i a la carretera vella de Sineu. Dins

aquesta urbanització s'hi ha de construir el nou Consultori o Casa de Salut. Quan aquest consultori estigui en marxa, na Francisca Reguis i Marimon, podrà tancar la seva apotecaria de la carretera de Manacor que vendrà molt esguerra ma als sonferriolers. No li valdran les dues creus verdes i les dues vermelles del seu establiment per atreure als clients i se'n farà una llàstima, perquè na Francisca és ben simpàtica.

Una altra bona notícia sonferriolera és l'obertura d'un gran "baratillo" a la carretera Vella de Sineu. Un "baratillo" d'ocasió on si pot trobar de tot. Els aficionats a les antiguetats i els qui hagin de menester una màquina usada i en bon estat se trobaran com un peix dins s'aigua dins aquesta mitja quarterada d'exposició permanent de Son Ferriol.

Soparem l'altra dia amb el camarada Juan Bonet Colomar, en Sebastià des Bacomo i l'assessor del seu partit l'advocat Sebastià Barceló. El partit és la Falange, una formació que avui ningú vota, els membres del qual però no perden l'esperança de fer qualche cosa a les pròximes eleccions. El sopar fou al restaurant Soley de S'Arenal.

La propaganda ho fa quasi tot avui dia, i si no, demanau-ho als nins i nines de l'escola pública de S'Arenal. Un representant de la Casa Russell els feu aquesta setmana passada una exhibició de maneig de "yo-yo" damunt el cadafal de la Plaça del Consultori. A propòsit, ara sabem que aquest cadafal serveix per qualche cosa.

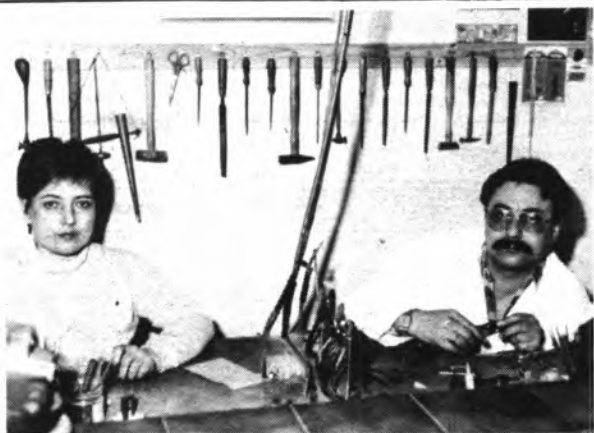

La "tira" de tapes
Benvinguts siau-convi-
vència germanor a

LOS AMIGOS

Carrer de Trafalgar, 8 -
Telèfon 269418
COLL D'EN REBASSA

TALLER DE JOIERIA
K.D. WEHDEN
Joies Noves-Reparacions-
Canvis de Models-Treba-
llam el seu or vell
Feina a mà.
Carrer Amilcar, 9
S'ARENAL DE
MALLORCA

CUINA MALLORQUINA
GRAELLA-GRILL

Ca'n
Verdera

LA MEVA DARRERA
VOLUNTAT ES QUE ME
MENGIN A CA'N VERDERA

Carrer Parcelas, 102
Les Meravelles de S'Arenal
Devant el Balneari 5
Obert només els vespres.

La lluita per les llibertats nacionals (III)

Aurora Picornell

La institucionalització dels règims autonòmics ha contribuït en certa mesura a consolidar la personalitat dels pobles ha tret agudes a l'opressió, i ha alimentat la passivitat dels moviments nacionals, neutralitzant no bona part del contingut anticentralista.

Els efectes d'aquesta política, sobre cadascun dels moviments nacionals han estat diversos. En línies general hi ha hagut dos efectes contradictoris:

El primer, l'afebliment de l'amplitud d'aquests sobre la base de donar satisfacció a certes demandes i de la integració dels sectors burgesos i reformistes en l'Estat de les Autonomies. El segon és una major diferenciació dels corrents d'esquerra d'aquests moviments enfront dels corrents de dreta i reformistes, acompanyat en alguns casos d'un continu enfrontament el règim i d'una major radicalitat. Malgrat tot això, el cert és que entre els moviments populars més actius i extensos que s'oposen a l'actual situació política hi ha justament els nacionals i anticentralistes, el més destacar dels quals és la lluita del pobre basc, per la seva amplitud i compativitat.

Per altra banda, el desplegament de l'estat de les autonomies ha reduït notablement les tradicionals contradiccions existents entre la burgesia central i la burgesia i la petita burgesia de Catalunya i Euskadi.

Les focs nacionalistes burgesos han donat grans passos cap a una major integració en l'estructura unitària de l'estat espanyol, cosa que ha contribuït d'estabilitzar el sistema sorgit de la re-

forma política. No obstant això, aquesta integració dista de ser completa i harmoniosa. Romanen nombroses friccions i no cal descartar l'esclat de noves contradiccions en el futur com a conseqüència, entre d'altres coses, del fort "xovinisme" espanyol que impregna la major part dels sectors que tenen el poder econòmic i militar.

La qüestió nacional a l'estat espanyol segueix essent un dels centres de l'activitat política i, en el procés d'acumulació de forces revolucionàries, té gran importància, encara que no igual a tots els pobles.

Això és així pel fet que l'opressió nacional segueix existent sota noves formes, cosa que engendra forces de resistència.

Es així a causa del manteniment en condicions difícils de moviments nacionals que, com el basc principalment, posen diàriament en qüestió el propi règim polític.

Es així perquè les pressions, posen diàriament en qüestió el propi règim polític.

Es així perquè les pressions feixistes i assimilistes de l'exèrcit i una part dels poders econòmics tendeixen a reduir les petites conquestes arrencades pels pobles, i això, és font permanent de conflictes nacionals.

Es així, en fi, perquè la qüestió nacional a l'estat espanyol estan estretament unides. Els moviments nacionals per la seva persistència i per les seves pregoneres arrels, topen i toparan amb l'aparell militar de l'estat, reben en extrem a qualsevol símptoma que consideri com a disgregador de la sacrosanta "unitat nacional espanyola".

Picadís d'espines

Ja que no poden empresonar tot l'aire, ni el poden encapsar, doncs l'embruten a redols i així poden especular amb el que resta respirable.

Garantir un futur millor és el compromís claríssim dels nostres governants. S'entén un futur millor per a tota la col·lectivitat, no sols per a les explotacions ramaderes i negocis particulars de les seves mullers, cunyades, amics i benefactors...

Treballar essent comandats pels qui no lluitaren ni cregueren mai en la bondat de l'empresa, és tasca ben fotuda. La construcció de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, per exemple.

Qui tenguí son que la s'espolsi: badau bé els ulls: ara els mentiders, els farsaris, van cara descoberta. D'aquí a un temps tornaran a posar-se les màscares. Serà temps d'eleccions.

Els qui no saben beure, els qui no paeixen el vi, se'ls coneix tot d'una: perboquen a la mitja botella. Els qui no paeixen la democràcia, també.

Més vi. Els necis són com el vi: amb els anys augmenten de grau.

Pobre de l'home que sols aconsegueix fer la felicitat dels seus hereus!

Es va casar per colgar-se de franc amb una dona. Encara no havia començat a fer números.

Aquesta la nostra paraula massa temps ha estat menyspreada, arraconada, folkloritzada. On eren aleshores els rabiosos mallorquinistes que escriuen -en castellà- als diaris?

Les serps s'arrosseguen perquè són serps. I tu, que ets home i ets mallorquí, quina excusa tens per fer-ho?

L'alfabaguera foragita els moscards. Però, clar, quasi no es comercialitza. Consumistes, cal que compreu sprays.

Tu saps quin és el teu deure; no cerquis excuses!

Biel Florit Ferrer

La mesquinesa com a norma

Fra Angelicus

Ja sabeu que encara tenc capacitat de meravellar-me per les coses que passen al meu rodol. Per algunes, sobretot, i en aquests últims dies he tingut ocasió de fer-ho per tot quant succeïa, en època de democràcia reformada i en una ciutat que pretén ser cosmopolita i, per tant, suposadament cívica, en el col·legi "Ciudad de Málaga". I tot, perquè es pretenia de fer l'ensenyament en la nostra llengua, aquesta que, agradi o no, es diu llengua catalana, amb totes les variants que vulgueu. Per als qui seguïem els esdeveniments a través de la premsa -informacions, cartes, etc.- la cosa ens ha semblat un episodi de la guerra dels cent dies, de la batalla de Belchite o de Déu i el dimoni saben què.

Absurd en una societat civilitzada? Ridícul per a l'era de l'àtom? Monstruós per a un temps en què es parla de convivència?

Evidentment, sí: absurd, ridícul i monstruós, tot plegat! Que uns pares -però, quins pares? Influits per qui? - annin tanta de gresca per un idioma sembla una cosa fora de qualsevol dimensió cultural. Això, d'entrada. Però, n'hi ha més. M'ha semblat un insult a les llengües de tot el món, sien d'allà on sien. O, més ben dit, un insult a la gent que té com a materna una llengua d'aquestes relativament petita. Perquè s'ha de dir que aquests mateixos pares desafortats no adopten la mateixa actitud bel·ligerant o agressiva davant segons quines llengües. I és que, clar, lamentablement les actituds parafeixistes no s'han desterrat de la ment de tots els nostres conciutadans, ni tan sols amb la Constitució a la mà.

Tanta sort que, amb la carta explicativa que ha fet pública el claustre de professors del "Ciudad de Málaga" les coses semblen més clares. Es tracta d'una carta modèlica: ponderada, cívica, reflexiva, despassionada, il·lustradora... Crec que no hi ha dubte possible... Es una lliçó de bones maneres, d'educació extrema, pròpia d'aquells qui practiquen el diàleg serà com a facultat inherent a les persones civilitzades i intel·ligents. Ja va bé que, de tant en tant, l'acció pedagògica s'estengui no només als fills, sinó als pares. Ja va bé que, de tant en tant, els anticatalanistes, els anti-Mallorca, és a dir, aquells qui s'emparen en una Mallorca carrinclona i castellanitzada i aquells qui usen una violència -de vegades no només verbal- contrària a qualsevol mostra d'intel·ligència, rebin una lliçó de seny que, tanmateix, no aprendran...

I dic això perquè ja sabem que una lliçó de seny és absolutament baldera per a gent com la del "Círculo Cultural Mallorquín" (de quina cultura ens poden parlar? De l'hípica? De l'agropecuària?), tant com una ruixada enmig de la mar. També és cert que no esparèvem gaires coses de la Conselleria de Cultura del Govern de les Balears, ja que en un any i escaig ha demostrat tenir un coneixement molt sui generis de la política cultural.

Allò que ens ha sorprès no obstant, ha estat l'ambigüitat -nedar i guardar la roba, rentar-se les mans com Pilat, etc. o qualsevol altre símil -amb què s'ha tractat l'assumpte per part del Director Provincial del MEC, Andreu Crespi. Ell, justament, fill d'un il·lustre home polític,

Club
MARILYN

Calle Canónigo Mateo Rotger, 16
EL ARENAL - MALLORCA

GARTEN EDEN

Dames exòtiques
Top-less
Mar Jònic, cantonada
Mar Menor
Sometimes de
S'Arenal.

CLINIC BALEAR

SERVICI MÈDIC PERMANENT

PEDIATRA (24 HORES) TRAUMATOLOG (24 HORES)

RADIOGRAFIES ELECTROCARDIOGRAMES ANALISIS

ATS "CHEQUEOS"

EN COL.LABORACIÓ AMB LES CASES

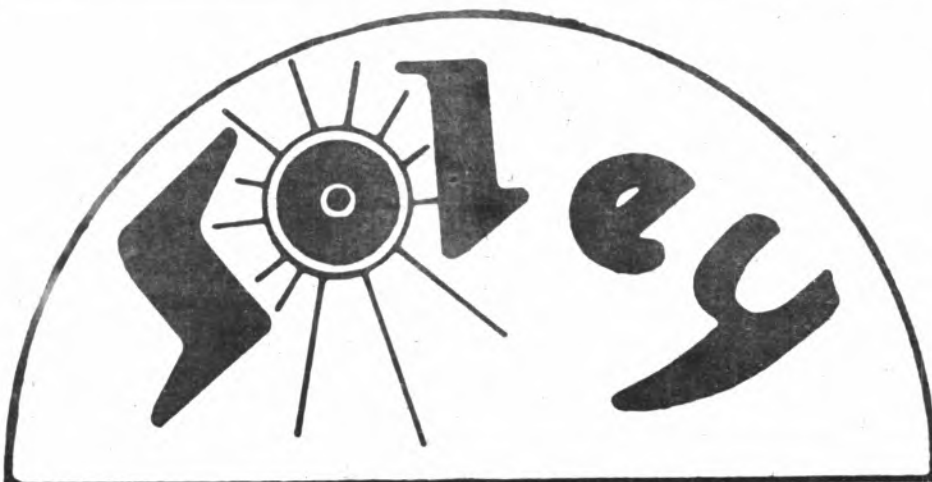
ASSEGURADORES

IMECO, ASISA

SERVICI D'AMBULÀNCIES

TELS. 466262 - 268000

Platja de Palma. Tl. 490101
Edifici Cel Blau, sortida n. 6
Sometimes. Tl. 264458
Avinguda Son Rigo, 25
S'Arenal de Mallorca
Carrer Salut, 38

CAFETERIA—PIZZERIA

GELATERIA—RESTAURANT

GRAN I GENERAL CONSELL, 8

TEL. 267025

S'ARENAL DE MALLORCA

El Mon Folleu bé?

Higienisme? No, gràcies

Follem poc, diuen. És fàcil dir que els problemes sexuals es redueixen a un, la poca freqüència. El sexe és molt més que foliar, però aquesta mala consciència que ha difós el feminisme —del masculisme, de l'obsessió dels homes pel coit— no ens ha d'impedir de plantejar les coses i resoldre-les.

Passem d'un cantó a l'altre. Si abans les relacions sexuals eren les úniques relacions entre els sexes, ara sembla que s'ha de demanar permís per «sucar el melindro», com diria en Pere Tàpies. O venir-s'ho a fer com de passada, com sense adonar-se'n: allò de pendre una copa, ensopagar oportunament i caure al llit amb el batí obert... És ridícul. Bé, d'acord que els homes podem ser brutals, que la «conquesta», la cortesia, l'enamorament és un primer pas civilitzador. A tots, homes i dones, si dubteu, pregunteu a les nostres fantasies— ens queda un gustet pel còctel violència-sexe, però s'ha de reconèixer que l'abandó de la violació com a prototip de relació sexual va ser un avenç. El problema és potser que estem anclats en els avenços posteriors. Per-

què, en definitiva, les relacions eròtiques estan plenes d'hipocresia. Què és l'eròtisme sinó una mentida necessària? O sigui, que el quid és donar un nou salt, però cap a on? Tenim més d'una possibilitat.

La primera que treu el nas per l'horitzó tecnocapitalista és la de convertir el sexe en higiene psicològica pura. Foliar és, segons aquesta postura, com menjar. Hi ha un temps per menjar, un temps per foliar i, sobretot, un temps per treballar. La gent troba altre gent que vol el mateix —foliar—, i després adéu!, que hi ha poc temps, i fins a una altra. És clar que, de moment, treure's la cotilla victoriana és agraït. Aquells llargs prometages eren un martiri. I els cines, molt incòmodes. I a les putes se les havia de pagar. Amb el futur tecnò no hi han putes perquè tots ens hi convertim i la moneda és el propi cos. Abans, foliar i pagar; ara foliar es paga amb foliar, i en pau: l'avorrida i dura llibertat sexual.

Una segona possibilitat —que des d'aquesta columna defensarem— consisteix a adonar-se que el primitivisme de l'home tenia —o té,

malgrat tot— un fons pur i sincer. Adonar-se que el refinament, la cultura, poden separar-se de molts dels ingredients, com la hipocresia o els ritus socials amb què varen néixer, i que com una crosta se'n poden alliberar. D'això, n'hem d'aprendre molt dels orientals i el seu coneixement de la sexualitat.

Finalment, estem començant a descoarbrir com pot arribar a ser d'avorrit el sexe. És cert que el tabú converteix en meravella allò que no ho és tant, però no cal perdre la il·lusió per la màgia del sexe. I el sexe té de màgic allò que té de persona. Per això també rebutgem la proposta tecnohigienica que separa el sexe de la resta de la persona. El sexe és lúdic, és clar, però és molt més que un joc; qual-sevol joc pot convertir-se en rutina. I no ens enganyem canviant ansiosament de persona —o millor dit, d'objecte—; el problema no és aquest. Totes les tites, pilules, metes, conys, cames, pits, sardines, culs són iguals. Tot són pilons de carn.

JOAN GAVÍN

RENAULT

Josep Vallespir i Gost
Tallers Vallespir
Servici Oficial RENAULT

Venda i reparació de
tots els tipus de vehicles
de la marca RENAULT

Carrer Sant Joan de la Creu, 65
Telèfon 413867
SON FERRIOL

Poliesportiu d'Es Molinar

Trofeu Esports Ortunyo

Una dotzena d'equips se reuneixen al Poliesportiu des Molinar els dijous i els divendres a vespre, per jugar els seus partits de futbol-sala. Equips de la nostra comarca i també de Ciutat, ja que els ciutadans no en tenen de camps de futbol i han de venir per aquí si volen jugar. Una particularitat del

camp des Molinar és que hi ha públic. Els moliners, quan han sopat, se reuneixen al poliesportiu i tenen ocasió de visionar un parell de partits i sense pagar entrada, cosa que sempre és d'agraïr.

Dijous passat, va començar el trofeu Ortunyo, hi va haver tres partits que varen acabar d'aquesta

manera:

El tTo de la Bota, 3-Bar La Pista, 8.

Fobesa, 2-Construccions Fiol, 8.

Penya Graderio, 7-Bar Elisabet, 7.

Durant aquest hivern, continuarem informant dels trofeus i partits que se disputin a la Pista des Molinar.

El Tío de la Bota.

Construccions Fiol, una constructora des Molinar.

Equip del Fobesa.

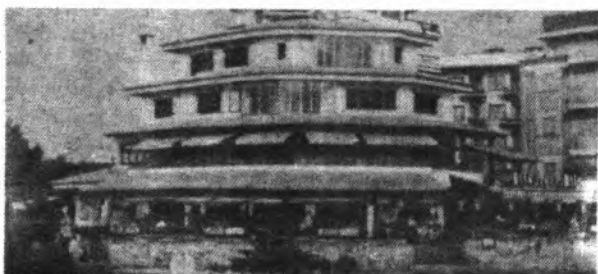

Equip del Bar La Pista, són del Molinar.

Elisabeth Bar de S'Arenal, el seu local està situat a la Plaza Reina María Cristina.

L'ARCADA

**PIZZERIA
RESTAURANTE**

El Millor marc de la Platja de S'Arenal.
Les millors carns i els millors peixos.
Sense oblidar les delicioses pastes i PIZZAS
cuites amb foc de llenya.

**Restaurant
Elisabeth**

Cuina Irlandesa
Ambient familiar
Obert tot l'any
Plaça de la Reina María
Cristina cantonada
Marina
S'ARENAL DE
MALLORCA

AGAMA, primers del seu grup, és que la llet dona molta de força.

Mi compadre, quarts a la classificació.

Entrega de trofeus

El passat dijous al vespre se va celebrar l'entrega de trofeus al "grup Dilluns i dijous", essent el primer el Penya S'Arenal, el segon el Grup Amics i el tercer Quin Ramis.

Cal remarcar que el Penya S'Arenal és l'equip de la recentment creada Penya del Mallorca a S'Arenal.

El grup "Dimarts i divendres", també va rebre els seus trofeus segons aquesta classificació: Primer, AGAMA, segon, Creacions Isabelina (els catalans), i el tercer, Quin Ramis.

Entre els dos equips guanyadors dels dos grups se va disputar la final, quedant campió absolut

l'equip de la Penya de S'Arenal que va guanyar a l'AGAMA.

NINS

També s'entregaren els trofeus als nins que havien quedat d'aquesta manera a la classificació.

- 1er. Molins.
- 2o. Els Clementes.
- 3er. Capitol.
- 4art. Mi Compadre.
- 5è. Cafeteria Arenal.
- 6è. Lancaster.

Se va jugar un partit entre l'equip Els Molins i una selecció a càrrec de l'entrenador Joan Manuel Liñan, que, al quedar 2-2 va haver de desempatar per penaltis, quedant campiona l'esmentada selecció.

Lancaster Aleví, foren els darrers, però s'ho passaren bé, que és el que importa.

Equip Aleví de Los Clementes, segons a la classificació.

Les fans de l'Andros de S'Arenal.

Capitol, tercers a la classificació.

Els Amics, de So N'Espanyollet, foren segons després del Penya S'Arenal.